

KADER; Kelime olarak, ölçü, miktar, düzen, planlamak, takdir etmek, güç yetirmek anlamlarına gelir.

Kavram olarak; Allah'ın varlıkları yaratırken **verdiği değişmez özellikler, koyduğu ölçüler, yaptığı plan ve programdır.**

KADER: Allah'ın ezeli ilmiyle bütün olacakları önceden bilip, takdir etmesidir.

KAZA: Kelime olarak, tamamlamak, bitirmek, gerçekleştirmek, yerine getirmek, hükmetmek, yaratmak

Kavram olarak; Allah'ın takdir ettiği şeyleri yeri ve zamanı gelince yaratmasıdır.

Kader ve Evrendeki Yasalar: Yüce Allah evreni yaratırken düzen ve dengeyi sağlamak için her şeyi bir ölçüye göre yaratmış, bu düzen ve dengeyi devam ettirmek için de yasalar koymuştur. Evrendeki yasalar;

Fiziksel, biyolojik, toplumsal yasalar olmak üzere üçe ayrılır.

1- Fiziksel Yasalar: Madde ve enerjinin oluşumu, değişimi, yapısı, hareketi ve maddeler arası ilişkilerle ilgili prensiplerdir. Yerçekimi kanunu, Suyun kaldırma kuvveti, Isınan metalin genleşmesi vb.

2- Biyolojik Yasalar; Canlıların oluşumu, yapısı, gelişimi, üremesi ve canlılık süreçleriyle ilgili yasalardır.

3- Toplumsal Yasalar: Toplumun huzurlu ve mutlu bir şekilde bir arada yaşaması için gerekli olan yasalardır. Adalet, hukuk, din ve ahlak eğitimi, yaşanması zor yerlerden başka yerlere göç vb.

İnsan hem fiziksel hem biyolojik hem de toplumsal yasalara tabidir.

Fiziksel ve biyolojik yasalar, deney, gözlem ve araştırmalara, toplumsal yasalar gözlem, tecrübe ve araştırmalara dayanır. Bu yasalar sebep sonuç ilişkisine göre gerçekleşir.

Sünnetullah - Adetullah: Allah'ın evreni yaratırken koyduğu değişmez yasalar, toplumsal kurallardır.

İnsanın Kaderi: Allah'ın insanı yaratırken verdiği özelliklerdir. İnsanın kaderinde en önemli olan iki özelliği akıllı ve irade sahibi olmasıdır. İnsan akıllı ve özgür iradesi olduğu için sorumlu bir varlıktır.

Akıl: İyi ve kötüyü, doğru ve yanlış ayırabilme yeteneğidir.

İrade: Bir şeyi yapıp yapmamaya karar verme gücüdür.

İrade, **cüzi irade ve külli irade** olmak üzere ikiye ayrılır. **Külli İrade Allah'ın sınırsız iradesidir. Cüzi irade insanın sınırlı iradesidir.** İnsanlar, gücü, bilgisi, imkanları, yetenekleri, zaman vb. ile sınırlı varlıklardır.

Kaderle İlgili Kavramlar: Kader ve kaza inancını doğru bir şekilde kavrayabilmek için, **emek, rızık, ecel, ömür, başarı, başarısızlık, sağlık, hastalık ve tevekkül** kavramlarını ve bunların kaderle olan ilişkisini doğru bir şekilde ortaya koymak gerekir.

Emek ve Rızık, Rızık; Yüce Allah'ın, canlılara yiyip içmek ve yararlanmak için verdiği her türlü nimettir. Allah'ın güzel isimlerinden biri de Rızık veren anlamına gelen **“er-Rezzak”** ismidir.

Emek; İnsanın bir amaca ulaşması, bir yarar elde etmesi için zihinsel ve bedensel olarak çaba sarf etmesi, gayret göstermesidir. **Allah rızka ulaşmayı çalışmaya bağlamıştır. Emek + Gayret → Rızık**

**Bir kişiye tam dokuz, dokuz kişiye bir pul,
Bu taksimi kurt yapmaz, kuzulara şah olsa.**

Rızık veren Allah paylaştıran ise insanlardır.

Ömür ve Ecel; Doğumdan ölüme kadar geçen sınırlı zaman dilimine **ömür** denir. **Ecel**, belirlenmiş bir an, süre, son anlamlarına gelir. **Ecel yaşam için verilen sürenin dolması, ölüm vaktidir.** Bir kum saatindeki kumların sayısına ömür dersek son **kum tanesinin düşme anı ecel vakti denebilir. Allah'ın takdir ettiği ömür değişmez.**

Başarı ve Başarısızlık: Hedeflenen sonuçlara ulaşmak başarı, bu sonuçlara ulaşmamak ise başarısızlıktır. Başarı seçilen kriterlere göre değişebilmektedir. Hiçbir kimse annesinden başarısız olarak doğmaz.

Başarısızlık değişmez bir kader değildir. **Hangi yeteneğe sahip olursak olalım başarmak için çalışmak gerekir.** Başarının anahtarı düzenli çalışmaktır. **Düzenli çalışma + gayret = Başarı**

Sağlık ve Hastalık: Kişinin beden, ruhen ve sosyal yönden iyilik haline **sağlık** denir. Hastalık ise normal durumun bozulması halidir. Dinimiz ruh ve beden sağlığını korumaya büyük önem vermiştir. Bundan dolayı içki içmeyi yasaklamıştır. Allah'ın isimlerinden birisi de hastalara şifa veren anlamındaki **eş-Şafi** ismidir. Bedenimiz bize Allah tarafından verilmiş bir emanettir. Bu emaneti iyi korumalıyız. Bilim ilerledikçe tedavisi olmayan birçok hastalığın tedavisi bulunmuştur, o hastalıktan ölmek insanın değişmez kaderi olmamıştır.

Sağlıklı beslenme + Hareketli yaşam + Hastalıklara Tedbir = Sağlıklı Beden

Tevekkül: Kelime olarak, Allah'a güvenmek, dayanmak, bağlanmak, teslim olmak, sığınmak, havale etmek **Dini terim olarak ise,** bir amaca ulaşmak için gerekli olan her türlü önlemi alarak; elinden gelen tüm gayreti gösterdikten sonra kalben Allah'a bağlanıp ona güvenmek, sonucu Allah'tan beklemek demektir. Sevgili Peygamberimiz, devesini başıboş bırakıp, tevekkül ettiğini söyleyen bir kişiyi şu sözlerle uyarmıştır:

“Önce deveni bağla, sonra Allah'a tevekkül et”

Çalışmak + tedbir + tevekkül = Hayırlı sonuç

Yanlış Kader Anlayışı: Kendi sorumluluk sahamıza giren ve cüz-i irademizle yaptığımız yanlış davranışların sonuçlarını üstlenmeyip, alın yazısı diyerek işi kadere bağlamak, sorumluluklarımızdan kaçınmak yanlış bir kader anlayışıdır.

Kader İnancının Faydaları

- 1) Kadere inanan kişi başarıya ulaşmak için çalışması gerektiğini bilir ve **çok çalışır**,
- 2) Rızkı elde etmek için **emek sarf eder**,
- 3) Allah'ın evrene koyduğu yasaların değişmeyeceğini bilir **bu yasalara uygun davranışlar sergiler**,
- 4) Akıl ve iradesini doğru ve **güzel şeyleri seçmek için kullanır**,
- 5) Kendi yaptığı yanlışlardan başına gelenlerden dolayı bu benim kaderimmiş deyip **kolay yolu seçmez**,
- 6) Yapılabilecek tüm şeyleri yapıp, **tedbir aldıktan** sonra işin gerisini Allah'a bırakır, Allah'ın kendisine yardım edeceğine inanır,
- 7) Allah tarafından zaman zaman hastalık, kıtlık vb. şeylerle imtihana tabi tutulacağını bilir. **Bunun için isyan etmez**. Akledip gerekli tedbirleri alarak **en az zararla atlatmaya çalışır**.

Bir Peygamber Tanıyorum: Hz. Musa

- 1- Hz. Musa **Ulul Azim** olan beş peygamberden biridir.
- 2- Allah kendisiyle ağaç vasıtasıyla konuştuğu için "**Kelimullah**" (Allah'ın konuştuğu kişi) denilmiştir,
- 3- **İsrailoğulları** soyundan gelir.
- 4- Firavunla mücadele etmiştir, Firavun İsrailoğulları'na zulmediyor, erkek çocuklarını öldürüyordu,
- 5- Hz. Musa'nın annesi gizlice doğum yapıp Allah'ın vahyetmesiyle oğlunu bir sandığa koyarak Nil nehrine bıraktı,
- 6- Çocuğu Firavunun karısına getirdiler, Hz. Musa'ya bir şey yapmadılar. Sütannesi olarak annesinin kucağında Firavunun sarayında büyüdü,
- 7- Gençlik çağına gelince hata ile bir Mısırlıyı öldürmüştür,
- 8- **Medyen şehrine giderek orada evlenmiş ve orada 10 yıl kalmıştır**.
- 9- Mısır'a dönerken **Sina bölgesinde Tuva vadisinde** Allah onu peygamber olarak seçip **Kardeři Harun'a da peygamberlik vererek** kendisine yardımcı yapmış, **iki tane de mucize vermiştir**.
- 10- **İlahlık taslayan firavunu tek olan Allah'a inanmaya davet etmiş**, O da reddederek Hz. Musa'yı tehdit etmiştir. Sihirbazlarıyla yarışmasını istemiştir.
- 11- **Hz. Musa Sihirbazlarla yarışmış**, sihirbazlar ellerindeki ipleri yere atmış yılan olmuşlar, Hz. Musa elindeki asayı yere bırakmış, daha büyük bir yılan olup sihirbazların yılanlarını yutmuştur. Sihirbazlar Hz. Musa'nın yaptığının sihir değil mucize olduğunu anlayıp Allah'a iman etmiştir.
- 12- Hz. Musa Firavun tarafından zulmedilen halkını alıp Filistin'e götürmek istemiş Firavun buna izin vermemiştir.
- 13- Bir gece Halkını alıp Filistin'e doğru yola çıkmış, Sabah vakti Firavun askerleriyle peşine düşüp Kızıldeniz'de yakalamıştır
- 14- Allah Hz. Musa'ya **asasıyla denize vurnasını istemiş** deniz ikiye yarılıp yol açılmış, İsrailoğulları o yoldan geçmişler,
- 15- Firavun ve askerleri de bu yoldan geçmek istemiş denizin ortasına gelince deniz kavuşmuş, **Firavun boğulmak üzereyken iman etmiş Allah imanını kabul etmemiştir**,
- 16- Hz. Musa yerine Kardeři Hz. Harun'u bırakarak Allah emirler almak üzere Sina bölgesinde Tur dağına gitmiş, **içinde on emirin de bulunduğu levhalarla dönmüştür**,
- 17- Döndüğünde halkını **Samiri** tarafından yapılan Buzağıya taparken bulmuş Kardeři Hz. Harun'a kızmış **buzacağıyı yakıp Samiri'yi oradan kovmuştur**.
- 18- Allah Hz. Musa'ya **Tevrat kitabı'nı** vahyetmiştir,
- 19- Hz. Musa çölde susayan halkına **asasıyla taşa vurmuş ve on iki pınar fıskırmış**,
- 20- Allah İsrailoğulları'na **bıldırcın eti ve kudret helvası** göndermiştir,
- 21- Hz. Musa Filistin'e girmeden yolda vefat etmiştir

Bir Ayet Tanıyorum: Ayet el-Kürsi ve Anlamı

Ayet el-Kürsi, **Bakara suresinin 255.** ayetidir. İçinde "**Kürsi**" sözcüğü geçtiği için bu isimle adlandırılır.

Kürsü kelimesi **Allah'ın sınırsız gücü ve kudretini** ifade eder.

Yüce Allah Ayet el-Kürside İslam inancına ait hususları bizlere özet bir şekilde bildirmiştir.

Bu ayette Allah'ın birliği vurgulanarak İslam'ın en temel ilkesi olan **tevhit üzerine** durulmuştur.

Ayet el-Kürsi'de Allah'ın isimleri ve özellikleri bildirilmiştir.

Ayet el-Kürsi'yi namazlardan sonra tesbihatta, yolculuğa çıkarken, işe başlarken okumak tavsiye edilmiştir

Bismillâhirrahmânirrahîm

Allah'u lâ ilâhe illâ huvel Hayyul Gayyûm,
Lâ te'huzuhû sinetun velâ nevm,
Lehû mâ fis semâvâti ve mâ fil ard,
Men zellezî yeşfeu indehû illâ bi iznih,
Ya'lemü mâ beyne eydîhim ve mâ halfehum,
Ve lâ yühîtûne bi şey'in min ilmihî illâ bimâ şâe,
Vesia kursiyuhus-semâvâti vel ard,
Velâ yeûduhû hizuhumâ,
Ve huvel aliyyul azîm.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

Allah ki, Ondan başka ilah yoktur;
O daima diridir, koruyup gözetendir.
Kendisine ne uyku gelir ne de uyuklama.
Göklerde ve yerdekilerin hepsi Onundur.
İzni olmadan Onun katında kim şefaate edebilir?
O kullarının yaptıklarını ve yapacaklarını bilir.
Onun ilminden, ancak Onun dilediği kadarını kavrayabilirler.
Onun kürsüsü gökleri ve yeri içine alır,
Onları koruyup gözetmek kendisine zor gelmez.
O çok yücedir, çok büyüktür.